

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/272/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8413208725
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8413208725.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu CEE COLLECT FUND 1 LTD so sídlom Agiou Nikolaou, 67 - 69, 1st floor, Flat/Office 103, Egkomi, 2408, Nikózia, Cyprus, právne zastúpený Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., so sídlom Jilemnického 30, 036 01 Martin, proti žalovanému N. D., nar. X.X.XXXX, trvale bytom R. 90, XXX XX R., zastúpený opatrovníkom Michalom Václavíkom, nar. 25.11.1984, trvale bytom Holumnica 90, 059 94 Holumnica, o zaplatenie 3.159,77 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č.k. 8C 22/2014-77 zo dňa 27.3.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok súdu prvého stupňa a vracia vec na ďalšie konanie a rozhodnutie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd žalobu žalobcu o zaplatenie 3.159,77 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne od 22.5.2013 do zaplatenia, zamietol. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Prvostupňový súd tak rozhodol o žalobe, kde sa žalobca domáhal úhrady žalovanej sumy 3.159,77 eur s úrokom z omeškania po tom, čo mu bola táto pohľadávka postúpená od pôvodného veriteľa a to Všeobecnej úverovej banky, so sídlom v Bratislave.

Prvostupňový súd zistil, že právny predchodca žalobcu so žalovaným uzavreli zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Predmetom zmluvy bola peňažná suma 3319,39 eur, ktorú sa žalovaný zaviazal vrátiť pôvodnému veriteľovi v 84 mesačných splátkach vo výške 74 eur so začiatkom čerpania k 14.4.2008 s tým, že prvú splátku zaplatí dňa 14.5.2008 a poslednú dňa 14.4.2015.

Dňa 20.8.2012 právny predchodca žalobcu uzavrel so žalobcom zmluvu o postúpení pohľadávok, ktorej predmetom bola aj pohľadávka voči žalovanému. Listom z 23.8.2012 oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky na žalobcu s účinnosťou od 20.8.2012.

Prvostupňový súd ďalej zistil, že listom s názvom Oznámenie o vyhlásení predčasného splatenia úveru z 21.5.2013 žalobca vystupujúci v právnom postavení postupníka vyzval žalovaného na splnenie záväzku vo výške 6.532,26 eur do 15 dní od doručenia tejto výzvy. Žalobca oznámil žalovanému, že v zmysle čl. VII. Všeobecných obchodných podmienok k 21.5.2013 vyhlásil predčasnú splatnosť poskytnutého úveru, čím sa pohľadávka zo zmluvy stala splatnou v celom rozsahu.

Prvostupňový súd na daný právny vzťah aplikoval ust. § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Skonštatoval, že právnym predchodcom žalobcu, teda pôvodným veriteľom žalovaného bola VÚB, a.s. Preto vec posúdil podľa zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách a aplikoval z citovaného zákona ust. § 2 ods. 1, § 92 ods. 7 písm. a/, b/, § 92 ods. 8.

V prejednávanej veci žalobca v právnom postavení postupníka vo vzťahu k VÚB, a.s. vystupujúcej v právnom postavení postupcu nepreukázal splnenie zákonných podmienok pre platné uzavretie zmluvy o postúpení pohľadávok, keďže v priebehu konania pred súdom prvého stupňa nepreukázal existenciu písomnej výzvy pôvodného veriteľa žalovaného a to VÚB, a.s. a ani skutočnosť, že žalovaný bol vo vzťahu k svojmu pôvodnému veriteľovi v omeškaní dlhšie ako 90 kalendárnych dní.

Na základe posledne uvedeného tak, zmluvu o postúpení pohľadávok 20.8.2012 v časti týkajúcej sa žalovaného súd vyhodnotil ako právny úkon, ktorý je v rozpore so zákonom a preto je neplatný. Na základe takéhoto právneho úkonu nemohlo vzniknúť žalobcovi subjektívne právo na zaplatenie žalovanej istiny voči žalovanému.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Keďže žalovanému v konaní pred súdom prvého stupňa v prejednávanej právnej veci žiadne trovy nevznikli, aplikoval na daný právny vzťah ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatnil si trovy odvolacieho konania.

Namietal, že prvostupňový súd pochybil, keď svoju úvahu oprel o nespĺnenie zákonných podmienok pre platné uzavretie zmluvy o postúpení pohľadávok. Je potrebné vychádzať z prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok, ktorá je súčasťou súdneho spisu, z ktorej vyplýva, že dlžník bol v omeškaní 1250 dní, čo predstavuje omeškanie aspoň 3 roky. Žalovaný ako dlžník postúpenie pohľadávky z dôvodu uvedeného v § 92 ods. 8 zák. o bankách nenamietal, preto je potrebné postúpenie pohľadávky považovať za platné, pretože omeškanie dlžníka bolo evidentne dlhšie ako 90 dní.

Nedoručenie písomnej výzvy právny predchodcom navrhovateľa odporcovi odporca v konaní ani nenamietal. Je však nepravdepodobné, že by banka pri tak dlhom omeškaní dlžníka zostala nečinná a nevyzvala dlžníka na plnenie omeškaných splátok. Keďže omeškanie dlžníka trvalo nepochybne viac ako 1 rok, postúpenie pohľadávky nie je v danom prípade viazané na písomnú výzvu banky.

Námietka nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu je nedôvodná, pretože pohľadávku zo spotrebiteľského úveru môže veriteľ postúpiť. Nie je obmedzený v žiadnych ustanoveniach. Súd sa mal držať dikcie ust. § 525 Občianskeho zákonníka, pretože uvedená podmienka nie je uvedená v zmluve ani vo všeobecných podmienkach. Poukázal na to, že neplatnosť postúpenia pohľadávky môže spôsobiť iba existencia dohody medzi veriteľom a dlžníkom, že pohľadávku nemožno postúpiť. K postúpeniu pohľadávky ale nie je potrebný súhlas dlžníka. Neprijateľná podmienka vo všeobecných podmienkach k zmluve nemôže spôsobiť neplatnosť postúpenia pohľadávky, lebo neprijateľná podmienka je podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Pohľadávka je majetkom a práve postúpiť pohľadávku je právom užívať majetok podľa dohovoru o základných ľudských a občianskych právach - dodatkový protokol č. 1.

K odvolaniu žalobcu sa žalovaný písomne nevyjadril, aj keď bol na takéto vyjadrenie písomne vyzvaný.

Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p., vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O.s.p. a zistil, že prvostupňový súd sa dopustil väd konania, na ktoré musí odvolací súd prihliadať, pretože mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Na tieto vady konania musí odvolací súd prihliadať ex offio, aj pokiaľ by účastníkmi konania neboli namietané a aj napriek viazanosti dôvodmi odvolania.

O vadu konania podľa § 212 ods. 3 O.s.p. ide vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom a týmto postupom odňal účastníkom konania procesné práva, ktoré im priznáva právny poriadok.

V prejednávanej veci došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom procesným rozhodnutím, ktoré predchádzalo rozhodnutiu prvostupňového súdu vo veci samej. Preto sa odvolací súd nemôže zaoberať dôvodmi odvolania proti rozsudku.

Z obsahu spisu súdu prvého stupňa vyplýva, že žalovaným je Jozef Václavik, bytom Holumnica 90. Takto je žalovaný identifikovaný aj v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru.

Prvostupňový súd vo veci vydal platobný rozkaz (č.k. 8Ro/454/2013-47) zo dňa 04.10.2013. Tento doručoval do vlastných rúk žalovaného dva razy. Zásielky sa nedoručené vrátili súdu dňa 30.10.2013 a 31.12.2013 s tým, že zásielka nebola adresátom prevzatá v odbernej lehote.

Šetrením OR PZ Kežmarok, OOPZ Spišská Belá bolo zistené, že adresát sa v mieste trvalého bydliska nezdržiava, nepodarilo sa zistiť adresu terajšieho pobytu a ani kedy sa má vrátiť do miesta trvalého bydliska.

Obec Holumnica oznámila súdu, že žalovaný sa v obci nezdržiava, zdržiava sa v Českej republike, adresa obci nebola známa.

Prvostupňový súd zlustroval v registri obyvateľov osoby blízke žalovanému a aj z informácie polície mal preukázané, že takýmito osobami sú matka Alžbeta Václaviková, rod. Oračková a brat Michal Václavik.

Prvostupňový súd bez ďalšieho vo veci ustanovil žalovanému za opatrovníka Michala Václavíka, pretože pobyt žalovaného nie je známy a súdu sa i napriek vykonanému šetreniu nepodarilo zistiť miesto jeho trvalého pobytu.

Z úradného záznamu na čl. 73 spisu vyplýva, že žalovaný Jozef Václavik dňa 25.3.2015 telefonoval do Informačného centra Okresného súdu Kežmarok, oznámil, že sa nemôže zúčastniť pojednávania, ktoré je nariadené na 27.3.2015 a oznámil svoju adresu v ČR (27 201 Kladno, Holandská 2438).

Prvostupňový súd aj napriek tomu vykonal dňa 27.3.2015 pojednávanie, na ktoré nebol žalovaný riadne predvolaný, nebola mu doručená žaloba a jej prílohy a poučenie súdu a ani doplnenie žalobného návrhu o nové skutkové okolnosti s prílohou (čl. 71, 72 spisu). Na tomto pojednávaní súd vykonal dokazovanie a vo veci aj rozhodol. Rozhodnutie súdu prvého stupňa ani len nebolo doručené žalovanému, hoci súdu bola oznámená jeho adresa už skôr dňa 25.3.2015.

Týmto postupom súdu prvého stupňa bolo porušené právo žalovaného na spravodlivý súdny proces.

Prvostupňový súd pri zisťovaní podmienok podľa § 29 ods. 2 O.s.p. nemal náležite zistené, pretože neval ohľad na informácie, ktoré môžu mať o žalovanom jeho matka a brat, k pobytu žalovaného neboli dotazované a miesto trvalého pobytu žalovaného pre doručovanie súdnych zásielok je bezvýznamné.

Naviac, nevšimol si pred pojednávaním, že zrejme v dôsledku komunikácie žalovaného s bratom Michalom Václavikom, žalovaný sám kontaktoval súd a oznámil mu miesto, kde je možné doručovať mu písomnosti.

Každý má právo, aby jeho vec bola prejednaná na súde v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom (čl. 38 ods. 2 Listiny).

Postupom súdu prvého stupňa bolo toto právo žalovanému bezdôvodne odňaté, preto odvolaciemu súdu neostávalo nič iné, než napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.

Úlohou prvostupňového súdu bude v ďalšom konaní dôsledne dbať na dodržiavanie všetkých procesných práv účastníkov konania, všetky práva žalovaného, ktoré mu boli po začatí konania odňaté mu prinavrátiť a umožniť realizovať. Až potom bude môcť prvostupňový súd vo veci samej konať a rozhodnúť.

Podľa § 226 O.s.p. ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právny názorom odvolacieho súdu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.